1872
PRIFYSGOL
ABERYSTWYTH
UNIVERSITY

YR AROLWG BUSNES FFERM YNG NGHYMRU

Llyfryn Incwm Fferm Cymru

Canlyniadau 2020/21

CYNNWYS	**Tudalen**

Rhagair	1
Trosolwg	2
Cyflwyniad	4
Diffiniad o Derminoleg a Nodiadau Eglurhaol	5
Data Fferm Gyfan	
Ffermydd mynydd gwartheg a defaid	7
Ffermydd mynydd defaid	9
Ffermydd ucheldir gwartheg a defaid	11
Ffermydd llawr gwlad gwartheg a defaid	13
Ffermydd godro – ardaloedd llai ffafriol	15
Ffermydd godro – llawr gwlad	17
Data Elw Bras	
Defaid mynydd	19
Defaid ucheldir	19
Defaid llawr gwlad	20
Buchod sugno llawr gwlad	20
Buchod sugno ucheldir	21
Buchod sugno mynydd	21
Buchod godro ardaloedd llai ffafriol	22
Buchod godro llawr gwlad	22
Data Costau Cynhyrchu	
Costau cynhyrchu cig oen	23
Costau cynhyrchu llaeth	23
Costau cynhyrchu cig eidion: lloi sugno	24
Costau cynhyrchu cig eidion: pesgi	24
Anghenion Elw Fferm	25

Prifysgol
Aberystwyth
University

Llyfryn Incwm Fferm Cymru
Canlyniadau 2020/21

Arolwg Busnes Fferm

Athrofa y Gwyddorau Biolegol, Amgylcheddol a Gwledig
Prifysgol Aberystwyth
Gogerddan
Aberystwyth
Ceredigion SY23 3EE

Cyfarwyddwr

Tony O'Regan

Staff yr Uned

Eileen Edwards
Paul Heyhoe
Brenda Jones
Huw Morris
Dafydd Owen
Nick Reeves
Tegid Roberts
Huw Williams
Ian Williams

Ffôn: 01970 622253
E-bost: farmsurv@aber.ac.uk
www.aber.ac.uk/cy/ibers/research-and-enterprise/fbs

Rhagair

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn ymchwilio incwm ffermydd Cymru ers dros 85 o flynyddoedd. Mae'r Arolwg, a chaiff ei chydnabod fel yr un mwyaf awdurdodol ar sefyllfa ariannol a pherfformiad incwm ffermydd, yn darparu gwybodaeth i wneuthurwyr polisi ar gyflwr economaidd y diwydiant a data cymharol gwerthfawr ar gyfer asesu perfformiad ffermydd unigol.

Mae'r llyfryn hwn yn seiliedig ar yr Arolwg Busnes Fferm (ABFf) llawn sy'n cynnwys gwybodaeth a gasglwyd, gydag anawsterau ychwanegol Covid eleni, ar dros 500 o ffermydd Cymru a ddewiswyd ar hap. Bwriad y llyfryn yw darparu teclyn meincnodi sy'n hawdd ei ddefnyddio i ffermwyr ac mae'n cynnwys y wybodaeth ariannol a ffisegol ddiweddaraf am y prif fathau o ffermydd yng Nghymru. Mae'r canlyniadau a ddangosir yn cynnwys addasiadau i rai agweddau o fethodoleg yr ABFf a'r ffordd o gyflwyno canlyniadau. Er enghraifft, mae mewnbynnau tybiannol megis gwerth rhentu ar gyfer ffermydd ym meddiant y perchennog a llafur di-dâl wedi cael eu cymryd allan tra bo taliadau cyllid wedi cael eu cynnwys, er mwyn i'r ffigurau hyn gynrychioli costau gwirioneddol. Mae'r llyfryn hwn yn dangos llafur di-dâl i ddibenion cyfeirio yn unig ac hefyd mae ond yn cynnwys rhai mathau o ffermydd. O bryd i'w gilydd, mae'r sail ar gyfer dosbarthu ffermydd yn newid (er enghraifft, yn 2016/17 fe newidiodd o Safon Elw Bras i Allbynnau Safonol) ac felly ar gyfer cynnal unrhyw ddadansoddiad cynhwysfawr ac ar gyfer dadansoddi tueddiadau blwyddyn ar flwyddyn ar incwm, cyfeiriwch at y canlyniadau llawn a gyhoeddwyd yn adroddiad blynyddol 'Arolwg Busnes Ffermydd yng Nghymru: Canlyniadau Ystadegol ' (ar gael ar-lein).

Mae Prifysgol Aberystwyth wedi bod yn gysylltiedig ag astudiaethau'r tir ers 1878 a'r ABFf yw ei chytundeb ymchwil hynaf. Priodol felly fy mod eleni, o'r holl flynyddoedd, yn cydnabod yn ddiolchgar y nifer fawr o ffermwyr ledled Cymru sydd wedi sicrhau bod gwybodaeth fanwl ar gael; eu cyfrifwyr a'u hymgynghorwyr sydd wedi cynorthwyo gyda darparu data, Llywodraeth Cymru, sy'n ariannu'r Arolwg presennol a staff yr Arolwg, ddoe a heddiw.

Tony O'Regan
Cyfarwyddwr yr Arolwg Busnes Fferm

Trosolwg

Mae canlyniadau'r llyfryn hwn yn ymdrin â'r blynyddoedd cyfrifon a ddaeth i ben rhwng 31 Rhagfyr 2020 a 31 Mawrth 2021 ac felly'n adlewyrchu amodau ffermio rhwng Ionawr 2020 a Mawrth 2021. Bwriad y trosolwg hwn yw darparu cyd-destun a mewnwelediad i'r cyfnod uchod. Roedd y cyfnod dan sylw yn cynnwys cyflwyno cyfyngiadau Covid-19 ym mis Mawrth 2020.

Roedd gaeaf 19/20 yn fwyn ond yn wlyb gyda Chwefror '20 y gwlypaf a gofnodwyd erioed. Parhaodd y tywydd gwael mewn i'r gwanwyn, gyda chyfnodau sych ond heulog yn dilyn gyda ffermwyr yn isel ar borthiant/gwellt oherwydd cyfnod hir dan do a thyfiant araf glaswellt. Gwellodd amodau'r haf gyda chyfnodau poeth a sych yn caniatáu i'r gwaith fynd rhagddo. Ar y cyfan cafwyd llai o heulwen yn ystod yr haf na'r cyfartaledd ac ym mis Awst cafwyd tywydd poeth iawn. Dilynodd hydref/gaeaf mwyn ac ansefydlog ffafriol heb unrhyw bwysau gormodol ar gadw da byw dan do na phorthiant.

Darparodd tywydd y gwanwyn amodau wyna da gyda phrisiau cynnar da a oedd yn parhau'n uchel am y rhan fwyaf o'r tymor ac ar gyfer pob math o stoc. Dechreuodd prisiau gwartheg wedi'u pesgi lawr ond fe wnaethant elwa ar niferoedd isel a thyfodd yn raddol ac arhosodd yn dda am y cyfnod. Helpodd stociau porthiant isel a chostau porthiant cynyddol i leihau niferoedd ymhellach. Roedd prisiau gwartheg stôr hefyd yn dda ond yn fwy amrywiol yn dibynnu ar fath ac ansawdd.

Dechreuodd prisiau llaeth y cyfnod yn is na'r flwyddyn flaenorol oherwydd llai o alw yn ymwneud â Covid. Cododd prisiau tua diwedd 2020 ond gostyngodd yn ôl yn gynnar yn 2021. Oherwydd anawsterau gwerthu'r cyfan gwelodd cynhyrchiant gynnydd mewn defnyddiau/allfeydd amgen ar gyfer llaeth ac roedd llawer o amrywiaeth rhwng rhanbarthau, contractau, prynwyr a systemau. Sefodd prisiau aneuri yn gadarn ac elw llaeth yn gymharol ddigyfnewid dros y flwyddyn.

Roedd amodau gwael y tymor a'r cynhaeaf yn amharu ar gynnyrch ac ansawdd ar ffermydd tir âr, fodd bynnag, roedd prisiau'n gryf am resymau'n ymwneud â Covid. Roedd tywydd cymysg yr hydref yn ei gwneud hi'n anodd drilio'n ddiweddarach ac roedd ansicrwydd parhaus yn lleihau arwynebedd hau rhai hadau olew. Gwelodd y tymor gynnydd mawr mewn costau mewnbwn. Cafodd tyfwyr tatws drafferth oherwydd cynhyrchiant uchel, cynaeafu anodd ond prisiau isel oherwydd Covid. Rhoddodd diwedd y flwyddyn wlyb hwb

i gynnyrch indrawn i rai ond gwnaethpwyd cynaeafu yn hynod heriol mewn sawl rhanbarth.

Roedd agweddau eraill o bwys yn ystod y cyfnod yn cynnwys:- Costau mewnbwn cynyddol yn ymwneud â Covid a Brexit/masnach a phwysau cynyddol ar gyllid fferm; Prisiau mewnforio uwch ar gyfer agrogemegolion, gwrtaith a chostau cysylltiedig â pheiriannau wrth i'r bunt wanhau; Pryder ynghylch â'r Bil Amaeth gohiriedig a chynlluniau amgylcheddol cysylltiedig yn y dyfodol, polisïau cymorth a thaliadau cymorth parhaus y llywodraeth; Argaeledd a chostau/costau rhedeg peiriannau a chyfarpar newydd; Argaeledd llafur gwael a chostau llafur uwch; Pwysau parhaus ar fentrau moch a dofednod; costau Troi Treth yn Ddigidol; Ehangu PPNau a goblygiadau slyri/tail; Pryder am broffidioldeb fferm o ganlyniad i chwyddiant cynyddol mewnbynnau a phwysau cysylltiedig â Covid ynghyd â chanfyddiad negyddol parhaus y cyhoedd o ffermio a newid yn yr hinsawdd ac ati i gyd yn arwain at fwy o bryder, straen a dirywiad yn lles meddwl ffermwyr.

Mae'r canlyniadau a gyflwynir yn amlygu gwahaniaethau perfformiad sylweddol. Er enghraifft, roedd y traean uchaf o elw ffermydd gwartheg a defaid o £ fesul hectar effeithiol dros ddwywaith yn fwy na'r ffermydd canolig yn y sampl. Yn yr un modd, ar ffermydd llaeth gwnaeth y cynhyrchwyr yn y traean uchaf elw net o 10c/l yn fwy na'r traean isaf. Roedd amrywiaeth tebyg i'w weld ymhlith cynhyrchwyr cig, gyda chynhyrchwyr cig oen yn amrywio rhwng gwneud 52c/kg a cholli 99c/kg, a chig eidion o elw o 40c/kg i golled o 135c/kg. Fodd bynnag, nid yw'r un o'r canlyniadau hyn yn ystyried cost llafur y ffermwr, ac mae ei absenoldeb, os caiff ei gamddefnyddio, yn cyflwyno darlun ffug o economeg cynhyrchu fferm. Mae'r sector llaeth yn dangos hyn orau oherwydd gall costau llafur a phensiwn yn unig ychwanegu dros 9c/l, sydd wedyn yn gwthio costau cynhyrchu ar gyfer y traean uchaf i 30c/l a'r traean isaf yn nes at 37c/l.

Mae angen rhoi sylw arbennig hefyd i gyfraniad Cynllun y Taliad Sylfaenol, cymorthdaliadau eraill ac incwm trwy arallgyfeirio. Er enghraifft, cyfrannodd y pedwar hyn tua 28% o gyfanswm yr incwm (allbynnau) a 165% o'r elw, ar gyfartaledd, ar gyfer ffermydd gwartheg a defaid yr ucheldir. Gyda'r lefelau hyn o ddibyniaeth, mae'n anodd gweld faint o ffermydd Cymru sydd ag opsiynau cyfyngedig ar gyfer newid mentrau a/neu systemau ffermio, a all fod yn broffidiol heb ddibynnu ar incwm heblaw ffermio a thaliadau cymorth y llywodraeth.

Cyflwyniad

Mae proffidioldeb yn ganolog i unrhyw fusnes fferm, er y bydd gan ffermwyr lawer o amcanion busnes a phersonol eraill. Gyda Brecsit a'r heriau economaidd parhaol eraill, dylai pob ffermwr wybod am eu costau cynhyrchu a sut maent yn cymharu â chostau cynhyrchwyr eraill. Mae'r amrywiaeth o ran perfformiad ac elw a welir yn y llyfryn hwn yn dangos ehangder y gwelliannau posib a thrwy gymharu neu 'feincnodi' perfformiad fferm, gellir adnabod ac ymateb i gryfderau a gwendidau'r busnes.

Mae'r canlyniadau yn y llyfryn wedi eu gosod allan fel a ganlyn gan ddangos data ar gyfer y busnesau yn gyfartalog â'r dreian uchaf o ran perfformiad:

1. Data Fferm Gyfan (Tudalennau 7 – 18)
Cyflwynir gyfrifon elw a cholled a mantolen gryno ar gyfer chwe gwahanol fath o fferm. Dengys y canlyniadau gyfartaledd elw neu golled y ffermydd hyn ynghyd â'r cyfartaledd fesul hectar. Dengys hefyd faint a graddfa stocio'r ffermydd ynghyd â dangosyddion perfformiad allweddol perthnasol.

2. Data Elw Bras (Tudalennau 19 – 22)
Yn y llyfryn ceir data ar gyfer wyth gwahanol fenter fferm. Mae elw bras yn cymharu incwm gyda chostau uniongyrchol cynhyrchu. Mae angen cryn ofal wrth ddefnyddio elw bras gan nad yw costau anuniongyrchol (sefydlog) y cynhyrchu yn cael eu hystyried.

3. Data Costau Cynhyrchu (Tudalennau 23 – 24)
Yn y llyfryn ceir costau cynhyrchu ar gyfer pedwar allbwn amaethyddol. Ystyrir cyfanswm cost cynhyrchu fesul uned. Trwy ystyried y costau uniongyrchol ac anuniongyrchol (a ddyfernir fesul uned da byw) mae cynhyrchwr mewn gwell lle i ystyried pa mor gystadleuol ac effeithiol yw'r fenter.

Hectarau effeithiol (Eff. Ha.)	Golyga arwynebedd y fferm gyfan ar ôl tynnu arwynebedd ffyrdd, coetiroedd, tir diffaith ac adeiladau. Ystyrir porfa fras yn ôl ei arwynebedd cyfwerth o dir pori da.

Mathau o Ffermydd

Mynydd	Yn yr Ardal Dan Anfantais Fawr yn bennaf.
Ucheldir	Yn yr Ardal Dan Anfantais yn bennaf.
Llawr Gwlad	Y tu allan i'r Ardal Llai Ffafriol yn bennaf.

Data Fferm Gyfan

Penderfynu data fferm gyfan	Dynodir y cynhyrchwyr uchaf yn ôl elw ar ôl rhent a chyllid fesul hectar effeithiol.
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	Cymorthdaliadau na gafwyd eu dadgyplu e.e. cynllun Organig a Glastir.
Costau cnydau eraill	Yn cynnwys holl gostau porthiant a chnydau eraill e.e. hadau, chwistrellon, lapio a chortyn ond nid gwrtaith a chontractio.
Contractio penodedig	Contractio y gellir ei gysylltu â mentrau penodedig e.e. combeinio, cneifio a gwasgaru slyri.
Costau fferm cyffredinol	Yn cynnwys trydan, ffôn, yswiriant, trwyddedau, ffioedd proffesiynol a thanysgrifiadau.
Incwm amrywiol	Yn cynnwys contractio, rhent bythynnod, taliadau fforddfraint ac unrhyw incwm amrywiol arall. Yn cynnwys elw o unrhyw fentrau arall sydd ddim yn arddangos.
Cyfran o'r fferm a berchnogir	Gwerth Net wedi ei fynegi fel canran o'r asedau cyfan.
Cyfradd Stocio (glu/adj.forage ha)	Unedau pori da byw fesul hectar o dir porthiant wedi'i gymhwyso.
Unedau Da Byw (LU) ac Unedau Pori Da Byw (GLU)	Cyfnewidir niferoedd da byw yn unedau da byw ar sail amcangyfrif o anghenion egni, er mwyn cyfrifo cyfanswm stocio'r da byw sy'n pori ar y fferm.
Buchod godro – allbwn arall	Allbwn net o werthu / brynu gwartheg a lloi. Hefyd yn cynnwys newid mewn gwerth.
Incwm o Gynhyrchu Egni	Yn cynnwys incwm o brosiectau cynhyrchu egni o eiddo'r ffermwr ac eraill, gan gynnwys gwynt, haul, biomas, dŵr, AD ac ati.

Llafur taledig	Cyfanswm y llafur a dalwyd yn cynnwys llafur achlysurol, rhan amser a llawn amser.
Llafur di-dâl (heb gynnwys ffermwr a'i briod)	Llafur di-dâl neu lafur a dderbynnir am daliad sydd yn llai na'r hyn a delir fel arfer am y gwasanaeth. Ni chaiff llafur di-dâl ei gynnwys yn yr elw ar ôl rhent a chyllid.
Costau tir	Yn cynnwys costau'n berthnasol i atgyweirio adeiladau ac adnoddau tir e.e. gwrychoedd, ffensio, walio, ffosydd a chlwydi. Hefyd yn cynnwys costau dŵr.
Cyllid	Yn cynnwys costau banc, taliadau llog ac unrhyw log prydlesu / hur-bryniant. Dim yn cynnwys ad-daliadau cyfalaf.
Data Elw Bras	Y pen ar sail y fuches / ddiadell. Dangosir i'r mentrau penodol drwy dynnu'r costau uniongyrchol (amrywiol) o'r allbwn perthnasol.
Costau da byw eraill	Prynu deunyddiau megis gwellt, comisiwn gwerthu a chostau penodol eraill y mentrau da byw.
Porthiant a chostau porthiant	Yn cynnwys costau eraill i borthiant, gwrtaith, contractio porthiant a chostau tir pori tymhorol.
Data Costau Cynhyrchu	Cyfrifir drwy rannu'r costau amrywiol a sefydlog gyda'r cilogram o gig (mewn pwysau byw) neu litr o laeth a gynhyrchir. Penodi'r y costau sefydlog ar unedau pori da byw ar ôl i'r cyfran o unrhyw dir âr a / neu incwm amrywiol gael ei ddidynnu. Yn drefnedig drwy elw net.
Adnewyddu buches/diadell	Newid yng ngwerth da byw magu, wedi ystyried gwerthiant anifeiliaid a phryniant anifeiliaid magu.
Pŵer a pheiriannau	Yn cynnwys atgyweirio peirianwaith, tanwydd, contractio arall a dibrisio peiriannau.
Adeiladau	Costau tir a dibrisiad adeiladau.
Elw net	Allbwn ar ôl cyfanswm costau mewnbwn i fentrau.
Meintiau sampl	Lle mae maint sampl yn pump neu lai o ffermydd, ni ddangosir data.

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 149

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	41,438	325	351
Defaid	49,155	385	458
Cnydau a phorthiant	2,543	20	26
Taliad Sylfaenol	26,776	210	230
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	6,475	51	62
Incwm o gynhyrchu egni	4,349	34	75
Incwm amrywiol	7,160	56	87
CYFANSWM ALLBYNNAU	**137,896**	**1,081**	**1,289**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	19,147	150	145
Costau tir pori tymhorol	4,221	33	28
Milfeddygol a meddyginiaethau	5,363	42	43
Costau da byw eraill	8,707	68	68
Gwrteithiau	6,258	49	51
Costau cnydau eraill	2,039	16	15
Contractio penodedig	4,404	34	31
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**50,139**	**392**	**381**
Llafur y telir amdano	4,092	32	31
Contractio arall a llogi peiriannau	911	7	7
Tanwydd a thrwsio	11,204	88	86
Dibrisiant peiriannau	13,885	109	115
Costau ffermio cyffredinol	11,450	90	90
Costau tir	5,219	41	38
Dibrisiant adeiladau	4,495	35	30
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**51,256**	**402**	**397**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**101,395**	**794**	**778**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**36,501**	**287**	**511**
Rhent	3,743	29	14
Cyllid	3,982	31	25
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**28,776**	**227**	**472**
Llafur di-dâl	7,307	57	63

FFERMYDD MYNYDD GWARTHEG A DEFAID 2020/21

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	69	9	71
CYFANSWM ASEDAU	1,753,734	276,016	1,423,928
CYFANSWM DYLEDION	127,579	70,119	141,063
GWERTH NET	**1,626,155**	**205,897**	**1,282,865**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	93	75	90

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	113.01	107.20
Ydau a chnydau eraill	1.12	1.32
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	48.77	74.99
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**162.90**	**183.51**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**127.69**	**127.02**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	38	38
Gwartheg eraill	79	83
Defaid magu	592	613
Defaid eraill	414	473

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.26	1.33
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.97	1.03
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	83.22	85.30
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.90	0.92
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,207	1,269
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	887	930
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.95	0.99

FFERMYDD MYNYDD DEFAID 2020/21

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 90

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	11,021	78	103
Defaid	68,938	490	644
Cnydau a phorthiant	1,349	10	15
Taliad Sylfaenol	33,132	235	298
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	8,016	57	98
Incwm o gynhyrchu egni	836	6	2
Incwm amrywiol	5,672	40	82
CYFANSWM ALLBYNNAU	**128,964**	**916**	**1,242**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	13,782	98	91
Costau tir pori tymhorol	9,497	67	134
Milfeddygol a meddyginiaethau	5,317	38	46
Costau da byw eraill	6,348	45	55
Gwrteithiau	4,883	35	40
Costau cnydau eraill	1,417	10	13
Contractio penodedig	3,876	28	32
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**45,120**	**321**	**411**
Llafur y telir amdano	3,746	27	24
Contractio arall a llogi peiriannau	523	4	4
Tanwydd a thrwsio	9,104	65	77
Dibrisiant peiriannau	10,733	76	91
Costau ffermio cyffredinol	10,485	74	78
Costau tir	4,027	29	33
Dibrisiant adeiladau	3,162	22	29
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**41,780**	**297**	**336**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**86,900**	**618**	**747**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**42,064**	**298**	**495**
Rhent	2,599	18	12
Cyllid	2,668	19	12
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**36,797**	**261**	**471**
Llafur di-dâl	5,666	40	60

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	47	9	34
CYFANSWM ASEDAU	1,485,289	169,518	1,243,055
CYFANSWM DYLEDION	62,737	41,359	120,711
GWERTH NET	**1,422,552**	**128,159**	**1,122,344**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	96	76	90

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	117.59	100.66
Ydau a chnydau eraill	0.32	0.99
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	68.19	101.86
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**186.10**	**203.51**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**140.77**	**131.68**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	12	15
Gwartheg eraill	22	26
Defaid magu	947	1046
Defaid eraill	606	705

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.14	1.21
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	0.75	0.76
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	81.67	84.28
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.84	0.91
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,186	1,103
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	893	919
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	0.69	0.80

FFERMYDD UCHELDIR GWARTHEG A DEFAID 2020/21

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 86

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	35,164	372	500
Defaid	32,688	346	416
Cnydau a phorthiant	6,316	67	69
Taliad Sylfaenol	16,741	177	192
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	1,429	15	30
Incwm o gynhyrchu egni	1,031	11	3
Incwm amrywiol	9,336	99	170
CYFANSWM ALLBYNNAU	**102,705**	**1,087**	**1,380**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	12,906	136	142
Costau tir pori tymhorol	2,919	31	26
Milfeddygol a meddyginiaethau	4,000	42	48
Costau da byw eraill	6,619	70	83
Gwrteithiau	6,389	68	83
Costau cnydau eraill	2,191	23	29
Contractio penodedig	4,734	50	56
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**39,758**	**420**	**467**
Llafur y telir amdano	2,828	30	37
Contractio arall a llogi peiriannau	767	8	12
Tanwydd a thrwsio	8,428	89	95
Dibrisiant peiriannau	10,136	107	108
Costau ffermio cyffredinol	9,592	101	105
Costau tir	4,113	43	50
Dibrisiant adeiladau	3,516	37	40
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**39,380**	**415**	**447**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**79,138**	**835**	**914**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**23,567**	**252**	**466**
Rhent	3,467	37	39
Cyllid	2,650	28	22
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**17,450**	**187**	**405**
Llafur di-dâl	4,081	43	44

FFERMYDD UCHELDIR GWARTHEG A DEFAID 2020/21

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	47	5	34
CYFANSWM ASEDAU	1,210,460	-	1,115,564
CYFANSWM DYLEDION	42,365	-	146,055
GWERTH NET	**1,168,095**	**-**	**969,509**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	97	-	87

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	87.53	85.71
Ydau a chnydau eraill	3.11	4.66
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	10.84	12.18
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**101.48**	**102.55**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**94.56**	**93.37**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	26	28
Gwartheg eraill	75	86
Defaid magu	346	363
Defaid eraill	240	268

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.39	1.53
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	1.07	1.28
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	89.17	91.80
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.86	0.87
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,184	1,200
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	883	803
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.02	1.17

FFERMYDD LLAWR GWLAD GWARTHEG A DEFAID 2020/21

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 51

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Gwartheg cig eidion	51,816	532	866
Defaid	27,683	284	544
Cnydau a phorthiant	14,395	148	201
Taliad Sylfaenol	17,797	183	187
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	2,124	22	29
Incwm o gynhyrchu egni	3,541	36	76
Incwm amrywiol	7,622	78	152
CYFANSWM ALLBYNNAU	**124,978**	**1,283**	**2,055**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	12,319	127	198
Costau tir pori tymhorol	3,293	34	98
Milfeddygol a meddyginiaethau	3,535	36	51
Costau da byw eraill	7,698	79	103
Gwrteithiau	6,917	71	91
Costau cnydau eraill	3,501	36	47
Contractio penodedig	4,692	48	71
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**41,955**	**431**	**659**
Llafur y telir amdano	3,361	35	67
Contractio arall a llogi peiriannau	1,067	11	8
Tanwydd a thrwsio	9,197	95	123
Dibrisiant peiriannau	12,932	133	182
Costau ffermio cyffredinol	10,607	109	132
Costau tir	5,575	57	80
Dibrisiant adeiladau	5,615	58	106
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**48,354**	**498**	**698**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**90,309**	**929**	**1,357**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**34,669**	**354**	**698**
Rhent	5,269	54	57
Cyllid	3,654	38	72
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**25,746**	**262**	**569**
Llafur di-dâl	5,466	56	85

FFERMYDD LLAWR GWLAD GWARTHEG A DEFAID 2020/21

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	25	6	20
CYFANSWM ASEDAU	1,619,022	190,624	1,305,789
CYFANSWM DYLEDION	83,372	35,928	206,015
GWERTH NET	**1,535,650**	**154,696**	**1,099,774**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	95	81	84

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	82.31	62.10
Ydau a chnydau eraill	5.24	3.23
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	15.50	18.80
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**103.05**	**84.13**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**97.31**	**79.94**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod sugno	23	9
Gwartheg eraill	105	145
Defaid magu	282	335
Defaid eraill	205	279

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.34	1.38
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (nifer y ddafad)	1.20	1.33
Gwerthiant ŵyn wedi'u pesgi (£ y oen)	95.43	98.74
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.79
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,183	1,191
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	815	781
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	1.21	1.76

FFERMYDD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2020/21

DATA FFERM GYFAN Nifer o ffermydd: 59

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Buchod godro - llaeth	363,401	3,027	3,770
- allbwn arall	-2,914	-24	40
Gwartheg eraill	66,338	553	533
Defaid	13,799	115	68
Cnydau a phorthiant	2,964	25	-4
Taliad Sylfaenol	19,646	164	179
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	254	2	0
Incwm o gynhyrchu egni	3,341	28	32
Incwm amrywiol	7,057	59	49
CYFANSWM ALLBYNNAU	**473,886**	**3,949**	**4,667**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	123,869	1,032	1,049
Costau tir pori tymhorol	23,108	192	145
Milfeddygol a meddyginiaethau	14,029	117	123
Costau da byw eraill	37,644	314	324
Gwrteithiau	18,944	158	180
Costau cnydau eraill	5,493	46	52
Contractio penodedig	28,092	234	212
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**251,179**	**2,093**	**2,085**
Llafur y telir amdano	24,688	206	255
Contractio arall a llogi peiriannau	4,280	36	35
Tanwydd a thrwsio	25,289	211	213
Dibrisiant peiriannau	27,816	232	239
Costau ffermio cyffredinol	27,569	230	244
Costau tir	10,406	87	76
Dibrisiant adeiladau	16,547	138	152
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**136,595**	**1,140**	**1,214**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**387,774**	**3,233**	**3,299**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**86,112**	**716**	**1,368**
Rhent	6,562	55	26
Cyllid	15,706	131	102
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**63,844**	**530**	**1,240**
Llafur di-dâl	14,916	124	127

FFERMYDD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2020/21

MANTOLEN	**Wedi'i pherchnogi £/fferm**	**Tenant £/fferm**	**Cymysg £/fferm**
Nifer o ffermydd	24	0	35
CYFANSWM ASEDAU	2,032,420	-	2,234,489
CYFANSWM DYLEDION	324,131	-	738,704
GWERTH NET	**1,708,289**	**-**	**1,495,785**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	84	-	67

DATA FFISEGOL	**Pob fferm**	**Traean uchaf**
ARWYNEBEDD TIR	**Hectarau**	**Hectarau**
Glaswelltir a chnydau phorthiant	113.41	113.20
Ydau a chnydau eraill	1.34	0.00
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	12.89	8.59
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**127.64**	**121.79**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**120.04**	**114.85**

DA BYW	**Pob fferm Nifer**	**Traean uchaf Nifer**
Buchod godro	179	193
Buchod sugno	1	1
Gwartheg eraill	153	157
Defaid magu	168	84
Defaid eraill	94	47

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	**Pob fferm**	**Traean uchaf**
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,265	7,608
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	1,453	1,710
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	2,021	2,227
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	28.21	29.68
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	2.12	2.11

FFERMYDD GODRO LLAWR GWLAD 2020/21

DATA FFERM GYFAN

Nifer o ffermydd: 57

	Pob fferm		Traean uchaf
ALLBYNNAU	**£/fferm**	**£/eff.ha.**	**£/eff.ha.**
Buchod godro - llaeth	444,968	3,313	4,183
- allbwn arall	717	5	-12
Gwartheg eraill	68,214	508	616
Defaid	2,784	21	0
Cnydau a phorthiant	10,170	76	35
Taliad Sylfaenol	20,785	155	168
Cymorthdaliadau anuniongyrchol	939	7	1
Incwm o gynhyrchu egni	3,644	27	52
Incwm amrywiol	5,696	42	37
CYFANSWM ALLBYNNAU	**557,917**	**4,154**	**5,080**
MEWNBYNNAU			
Bwydydd	142,507	1,061	1,078
Costau tir pori tymhorol	20,916	156	158
Milfeddygol a meddyginiaethau	16,153	120	117
Costau da byw eraill	45,383	338	319
Gwrteithiau	21,888	163	176
Costau cnydau eraill	11,776	88	69
Contractio penodedig	30,821	229	228
CYF. COSTAU NEWIDIOL	**289,444**	**2,155**	**2,145**
Llafur y telir amdano	45,516	339	249
Contractio arall a llogi peiriannau	2,925	22	20
Tanwydd a thrwsio	29,586	220	214
Dibrisiant peiriannau	28,564	213	251
Costau ffermio cyffredinol	34,688	258	241
Costau tir	13,355	99	118
Dibrisiant adeiladau	21,191	158	154
CYF. COSTAU SEFYDLOG	**175,825**	**1,309**	**1,247**
CYFANSWM MEWNBYNNAU	**465,269**	**3,464**	**3,392**
ELW CYN RHENT A CHYLLID	**92,648**	**690**	**1,688**
Rhent	12,458	93	79
Cyllid	12,314	92	77
ELW AR ÔL RHENT A CHYLLID	**67,876**	**505**	**1,532**
Llafur di-dâl	12,652	94	139

FFERMYDD GODRO LLAWR GWLAD 2020/21

MANTOLEN	Wedi'i pherchnogi £/fferm	Tenant £/fferm	Cymysg £/fferm
Nifer o ffermydd	21	3	33
CYFANSWM ASEDAU	2,567,077	-	2,297,081
CYFANSWM DYLEDION	338,302	-	473,061
GWERTH NET	**2,228,775**	**-**	**1,824,020**
Cyfran o'r fferm a berchnogir (%)	87	-	79

DATA FFISEGOL ARWYNEBEDD TIR	Pob fferm Hectarau	Traean uchaf Hectarau
Glaswelltir a chnydau phorthiant	128.58	110.73
Ydau a chnydau eraill	4.71	1.07
Tir pori garw, braenar, coetir a.y.b.	6.12	5.63
CYF. ARWYNEBEDD (gwirioneddol)	**139.41**	**117.43**
CYF. ARWYNEBEDD (effeithiol)	**134.31**	**112.21**

DA BYW	Pob fferm Nifer	Traean uchaf Nifer
Buchod godro	206	213
Buchod sugno	0	0
Gwartheg eraill	170	162
Defaid magu	44	23
Defaid eraill	17	0

DANGOSYDDION PERFFORMIAD	Pob fferm	Traean uchaf
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,537	7,399
Mantais dros ddwysfwyd (£ y fuwch)	1,561	1,700
Gwerthiant llaeth (£ y fuwch)	2,149	2,196
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	28.81	29.97
Cyfradd stocio (glu/adj. forage ha.)	2.17	2.45

ELW BRAS: DEFAID MYNYDD

	Pob diadell	Traean uchaf
		2020/21
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	171	57
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	640	591
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.22	1.44
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	6.42	3.86
- wedi'u pesgi	69.86	95.35
Gwerthiant defaid eraill	18.48	23.51
Gwerthiant gwlân	0.59	0.78
Amrywiol	0.01	0.04
Newid mewn gwerth	1.99	4.08
Pryniant defaid	-8.20	-11.04
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**89.15**	**116.58**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	16.04	16.47
Costau tir pori tymhorol	3.40	2.58
Milfeddygol a meddyginiaethau	5.89	6.58
Costau da byw eraill	7.08	8.71
Contractio penodedig	1.73	1.80
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	12.85	12.08
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**46.99**	**48.22**
ELW BRAS	**42.16**	**68.36**

ELW BRAS: DEFAID UCHELDIR

	Pob diadell	Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	50	17
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	453	395
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.40	1.59
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	3.30	0.47
- wedi'u pesgi	110.75	131.84
Gwerthiant defaid eraill	21.12	28.33
Gwerthiant gwlân	0.74	0.61
Amrywiol	0.00	0.00
Newid mewn gwerth	-1.95	0.78
Pryniant defaid	-18.83	-22.94
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**115.13**	**139.09**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	21.52	19.97
Costau tir pori tymhorol	2.16	1.64
Milfeddygol a meddyginiaethau	7.39	9.70
Costau da byw eraill	10.63	10.91
Contractio penodedig	1.88	2.37
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	18.62	15.92
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**62.20**	**60.51**
ELW BRAS	**52.93**	**78.58**

ELW BRAS: DEFAID LLAWR GWLAD 2020/21

	Pob diadell	Traean uchaf
Nifer o ddiadelloedd yn y sampl	23	8
Maint y ddiadell (i'r hwrdd)	352	342
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.39	1.54
ALLBWN Y FENTER	**£ y ddafad**	**£ y ddafad**
Gwerthiant ŵyn - stôr	1.72	0.00
- wedi'u pesgi	116.40	144.57
Gwerthiant defaid eraill	21.76	25.67
Gwerthiant gwlân	0.61	0.65
Amrywiol	0.00	0.00
Newid mewn gwerth	2.49	6.92
Pryniant defaid	-23.02	-27.95
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**119.96**	**149.86**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	18.34	18.01
Costau tir pori tymhorol	1.67	4.25
Milfeddygol a meddyginiaethau	7.66	8.10
Costau da byw eraill	11.47	11.64
Contractio penodedig	2.17	1.01
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	16.86	13.36
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**58.17**	**56.37**
ELW BRAS	**61.79**	**93.49**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO LLAWR GWLAD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	16	6
Maint y fuches (buchod magu)	58	72
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.89	0.96
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,254	1,269
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	867	1,048
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	549.47	622.52
Gwerthiant teirw a buchod	118.70	169.86
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	484.20	617.86
Newid mewn gwerth	7.50	17.20
Pryniant gwartheg	-210.28	-241.98
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**949.59**	**1,185.46**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	168.24	124.26
Milfeddygol a meddyginiaethau	36.48	51.74
Costau da byw eraill	112.45	117.49
Contractio penodedig	13.85	22.03
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	194.00	206.56
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**525.02**	**522.08**
ELW BRAS	**424.57**	**663.38**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO UCHELDIR 2020/21

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	28	9
Maint y fuches (buchod magu)	46	61
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.88	0.84
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,191	1,171
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	875	973
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	674.57	561.84
Gwerthiant teirw a buchod	159.26	191.07
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	269.83	548.28
Newid mewn gwerth	-56.07	-110.62
Pryniant gwartheg	-191.21	-183.07
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**856.38**	**1,007.50**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	126.42	119.49
Milfeddygol a meddyginiaethau	49.90	37.27
Costau da byw eraill	83.57	75.19
Contractio penodedig	12.77	20.21
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	162.36	117.98
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**435.02**	**370.14**
ELW BRAS	**421.36**	**637.36**

ELW BRAS: BUCHOD SUGNO MYNYDD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	104	35
Maint y fuches (buchod magu)	45	42
Lloi a fegir (nifer y fuwch)	0.90	0.94
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi (£ y pen)	1,213	1,269
Gwerthiant gwartheg stôr (£ y pen)	916	980
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Gwerthiant lloi a gwartheg stôr	729.83	861.69
Gwerthiant teirw a buchod	135.05	147.67
Gwerthiant gwartheg wedi'u pesgi	198.93	204.70
Newid mewn gwerth	4.35	38.27
Pryniant gwartheg	-225.13	-230.45
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**843.03**	**1,021.88**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	190.77	143.73
Milfeddygol a meddyginiaethau	45.43	39.28
Costau da byw eraill	90.43	86.01
Contractio penodedig	7.07	7.17
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	143.15	137.28
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**476.85**	**413.47**
ELW BRAS	**366.18**	**608.41**

ELW BRAS: BUCHOD GODRO ARDALOEDD LLAI FFAFRIOL 2020/21

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	60	20
Maint y fuches (buchod godro)	172	197
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,245	7,980
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	28.30	30.70
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Llaeth	2,050.30	2,449.17
Lloi	134.31	141.66
Gwerthiant teirw a buchod	167.06	192.66
Newid mewn gwerth	18.03	51.61
Pryniant gwartheg	-332.35	-364.00
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**2,037.35**	**2,471.10**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	624.34	636.59
Milfeddygol a meddyginiaethau	66.72	69.16
Costau da byw eraill	171.74	197.97
Contractio penodedig	42.16	27.99
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	187.16	185.62
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**1,092.12**	**1,117.33**
ELW BRAS	**945.23**	**1,353.77**

ELW BRAS: BUCHOD GODRO LLAWR GWLAD

	Pob buches	Traean uchaf
Nifer o fuchesi yn y sampl	54	18
Maint y fuches (buchod godro)	211	244
Llaeth a gynhyrchir (litrau y fuwch)	7,608	8,196
Pris llaeth (ceiniogau y litr)	28.77	30.08
ALLBWN Y FENTER	**£ y fuwch**	**£ y fuwch**
Llaeth	2,187.59	2,465.45
Lloi	116.03	111.83
Gwerthiant teirw a buchod	158.08	168.88
Newid mewn gwerth	16.96	8.55
Pryniant gwartheg	-292.74	-273.65
CYFANSWM ALLBWN Y FENTER	**2,185.92**	**2,481.06**
COSTAU NEWIDIOL		
Porthiant a bwyd wedi'i brynu	625.77	623.03
Milfeddygol a meddyginiaethau	69.10	62.75
Costau da byw eraill	179.65	177.43
Contractio penodedig	35.50	24.92
Costau newidiol cynhyrchu porthiant	201.42	207.72
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**1,111.44**	**1,095.85**
ELW BRAS	**1,074.48**	**1,385.21**

COSTAU CYNHYRCHU CIG OEN 2020/21

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	131	44	44
Bwyd	40.43	32.77	47.50
Milfeddygol a meddyginiaethau	12.56	10.94	13.43
Costau da byw eraill	21.98	19.49	24.24
Porthiant	24.84	21.42	27.31
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**99.81**	**84.62**	**112.48**
ADNEWYDDU DIADELL	**22.83**	**14.89**	**29.78**
Llafur y telir amdano	8.37	4.27	16.53
Pŵer a pheiriannau	46.95	31.98	68.07
Adeiladau	16.44	11.49	21.88
Costau fferm cyffredinol	24.67	16.38	37.38
Rhent	10.11	4.28	17.37
Cyllid	4.81	3.09	7.62
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**111.35**	**71.49**	**168.85**
CYFANSWM COSTAU	**233.99**	**171.00**	**311.11**
ELW NET	**-16.03**	**52.20**	**-98.70**
Ŵyn a fegir (nifer y ddafad)	1.33	1.44	1.25
Maint y ddiadell	559	583	518
Cyfartaledd oen pwysau byw (kg)	39.83	40.86	38.54

COSTAU CYNHYRCHU LLAETH

Ceiniogau y litr	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	114	38	38
Bwyd	8.03	6.72	9.85
Milfeddygol a meddyginiaethau	0.86	0.75	0.99
Costau da byw eraill	2.93	2.35	3.57
Porthiant	2.61	2.37	3.00
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**14.43**	**12.19**	**17.41**
ADNEWYDDU BUCHES	**1.98**	**1.62**	**2.73**
Llafur y telir amdano	1.15	0.93	1.53
Pŵer a pheiriannau	2.69	2.51	2.98
Adeiladau	1.31	1.38	1.34
Costau fferm cyffredinol	1.55	1.42	1.75
Rhent	0.46	0.34	0.53
Cyllid	0.54	0.36	0.73
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**7.70**	**6.94**	**8.86**
CYFANSWM COSTAU	**24.11**	**20.75**	**29.00**
ELW NET	**5.75**	**10.61**	**0.65**
Mantais dros ddwysfwyd	20.44	22.91	18.75
Pris llaeth	27.97	29.26	27.90

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: LLOI SUGNO 2020/21

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm	Traean uchaf	Traean isaf
Nifer o ffermydd	35	12	12
Bwyd	17.91	13.97	22.17
Milfeddygol a meddyginiaethau	15.52	10.16	21.72
Costau da byw eraill	23.52	17.33	33.75
Porthiant	36.14	25.95	40.60
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**93.09**	**67.41**	**118.24**
ADNEWYDDU BUCHES	**10.27**	**1.83**	**11.17**
Llafur y telir amdano	7.82	3.09	15.41
Pŵer a pheiriannau	59.37	38.07	86.85
Adeiladau	20.42	11.22	28.81
Costau fferm cyffredinol	29.48	21.54	40.23
Rhent	6.06	4.07	10.65
Cyllid	6.95	3.21	6.75
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**130.10**	**81.20**	**188.70**
CYFANSWM COSTAU	**233.46**	**150.44**	**318.11**
ELW NET	**-44.93**	**40.09**	**-134.73**

Mae cynhyrchu lloi sugno yn cyfeirio at gostau buchod sugno a'u lloi hyd at adeg diddyfnu.

COSTAU CYNHYRCHU CIG EIDION: PESGI

Ceiniogau y kg pwysau byw	Pob fferm
Nifer o ffermydd	9
Bwyd	82.35
Milfeddygol a meddyginiaethau	4.06
Costau da byw eraill	29.85
Porthiant	42.37
CYFANSWM COSTAU NEWIDIOL	**158.63**
Llafur y telir amdano	2.30
Pŵer a pheiriannau	51.68
Adeiladau	10.97
Costau fferm cyffredinol	27.60
Rhent	17.70
Cyllid	2.61
CYFANSWM COSTAU SEFYDLOG	**112.86**
CYFANSWM COSTAU	**271.49**
ELW NET	**-23.93**

Mentrau pesgi yw’r rai hynny sy'n prynu gwartheg cryfion ag ifanc, a'r rhai sy’n pesgi lloi fagwyd ar y fferm ar ôl diddyfnu.

Anghenion Elw Fferm

Mae’n rhaid cael elw er mwyn ariannu:

Codi arian personol o’r busnes,
Ad-dalu benthyciadau (cyfalaf),
Gwariant / buddsoddiad cyfalaf,
Treth bersonol, a
Risg a gwobrwyo ymdrech entrepreneuraidd

Mae’r cyfrifiad canlynol yn helpu i benderfynu a oes elw digonol i sicrhau digon o adnoddau ariannol:

Elw fel y dangosir yn y cyfrifon

Plws: Costau dibrisiant am y flwyddyn
Stoc gychwynnol (da byw a storfeydd eraill)
Dyledwyr cychwynnol a chredydwyr terfynol
Benthyciadau / HP wedi’u codi a chyfalaf a gyflwynwyd
Gwerthu tir a pheiriannau

Tynnu: Stoc derfynol (da byw a storfeydd eraill)
Dyledwyr terfynol a chredydwyr cychwynnol
Cynnyrch wedi’i ddefnyddio/bwyta ar y fferm

Hafal i: Arian i dalu am ymrwymiadau

Tynnu: Codi arian personol o’r busnes
Ad-daliadau benthyciadau / HP (cyfalaf)
Gwariant / buddsoddiad cyfalaf
Treth bersonol

Hafal i: Llif Arian Net Blynyddol (LlANB)

Yn ddelfrydol dylai’r LlANB fod yn bositif gan amlaf (i’w weld fel gwelliant ym malans banc / dyledion y fferm). Yr eitemau sydd yn dylanwadu fwyaf ar y tebygolrwydd y bydd y LlANB yn bositif yw:

Maint yr elw
Lefel y codi arian personol
Gwariant cyfalaf
Ad-dalu benthyciadau / HP

Gall LlANB negyddol (h.y. proffidioldeb fferm annigonol ac/neu alw mawr ar arian parod) effeithio’n sylweddol ar hyfywdra y busnes yn y tymor hir.